



# چرامی خواهند اشک سید خندان را دریاورند؟

ما جریا تقریبا از چار پنج سال پیش و برنامه «حرفشم زن» آغاز شد؛ برنامه‌ای در شبکه افق که متفاوت نسبت به دیگر برنامه‌های طنز، با نگاه انتقادی، سعی داشت با سوژه‌ها و اخبار روز شوخی کند. البته به دلیل نگاه محافظه کارانه صدا و سیما در آن روزها، هراز چند گاهی، این برنامه دچار مشکلاتی می‌شد؛ گاهی تذکرات خاص می‌گرفت از سمت دولت و گاهی منقطع پخش می‌شد. اما فتح باب طنز سیاسی تصویری و تلویزیونی مجری محور و طنزنویس محور، با رویکرد انقلابی را می‌توان گفت توسط همین برنامه رقم خورد. البته پخش حرفشم زن از شبکه افق در آن مقطع از این جهت بود که هیچ شبکه دیگری حاضر نبود تن بدهد به تبعات نقد دولت و بعضی طیف‌های سیاسی ولی حتی در همان شبکه افق هم مدام درگیر و دار اصطکاک، تنش و جرح و تعدیل، تولید و پخش برنامه پیش می‌رفت.

احسان رستگار

معاون  
ضمائم



توجه به این نکته ضروری است که تمام رسانه‌ها، نیازمند افرادی هستند که هویت خاص خود را دارند، ادا و تقلید دیگری نیستند و توانسته‌اند، بر اساس منظومه فکری خود، محتوای مد نظرشان را در فرم متناسبش، تولید کنند. شهبازی و تیمش از جمله محمدامین میمندیان، توانسته‌اند سعی کنند نجیبانه بخندانند و متعهدانه بنویسند. فارغ از این‌که چقدر شهبازی مورد پسند بعضی باشد یا نه، باید توجه داشت که رسانه ملی با داشتن برندهایی که ساخته فکر و فرم خودش هستند، نه وارداتی فرهنگ شبه روشنفکران، می‌توانند هویت رسانه ملی را بیشتر تقویت کنند و این‌گونه، به جای اصالت دادن به چهره محوری در رادیو و تلویزیون، به گفتمان محوری و مأموریت محوری قدر و منزلت داده شود.

متفاوت بود برای شهبازی و تیمش؛ قانون نانوشته‌ای در دوران سابق و سیما وجود داشت که نکات و انتقادات سیاسی عریان و شفاف جز در مواقع خاص و در قالب مناظره، نباید روی آنتن برود، مخصوصا در قالب طنز و آن هم این قدر مستقیم و مصداقی. پس اولا مشخص شد که اصل دعوا بر سر شخص شهبازی، برند خاص او در شوخی و طنز بی تعارف انقلابی بود که بیرون صدا و سیما و از دهه هشتاد در فضای رسانه‌های آزاد و مطبوعات شکل گرفته بود و ثانیا این‌که او وارد حریمی ممنوعه شده بود، یعنی با فراتر از شبکه افق گذاشت؛ شبکه‌ای که از جهاتی، معمولا، باتوق جبهه انقلاب به شمار می‌رود. ورود شهبازی به شبکه‌های اصلی با «سید خندان» نبود.

اتفاق بعدی، در زمان مدیریت جدید صدا و سیما رخ داد با برنامه «رخداد» که اولین مسابقه تلویزیونی با محوریت موضوعات سیاسی و تاریخی عمدتا بعد از انقلاب بود. در آن برنامه نیز گاهی بسیار صریح، سوالاتی مطرح می‌شد که طیف سیاسی متعلق به جریان شبه روشنفکری و مخالف با رویکرد جدید تحول خواهانه صدا و سیما را برمی‌آشت. وجود این برنامه، باعث روشنگری‌هایی در قالب مسابقه و تفریح و سرگرمی شد، به نحوی که هم پیام مد نظر تاریخی و سیاسی منتقل و رشد سواد مخاطب حاصل می‌شد و هم جذابیت شکلی یک برنامه مفرح را داشت. پس این برنامه هم موفق محسوب می‌شود. اما ورود به شبکه‌های اصلی و قدیمی یک، دو و سه، سرفصلی جدید و بسیار

